

עיון ראשון

עבודה סוציאלית בישראל

מאיר חובב, אלי לונטל, יוסי קטן (עורכים)

תל-אביב: הקיבוץ המאוחד, ספריית קו אדום והאגודה לקידום העבודה הסוציאלית.
2012. 728 עמודים

ספר זה מספק במידה רבה הזדמנות חדשה לראייה רחבה של תחום העבודה הסוציאלית על מורכבותו והיבטיו השונים. ללא ספק העורכים, אישים מרכזיים בזירת המדיניות החברתית, ביניהם פרופ' קטן ז"ל, אשר כחלק מהעשייה העשירה שלו בתחומי המחקר והמדיניות החברתית היה גם העורך הקודם של כתב עת זה, אגדו יחדיו ספר אשר יוצר בסיס הכרחי ללומדים ולעוסקים בתחום. הספר נחלק לארבעה שערים: הראשון עוסק בהקשר העיוני וההיסטורי של תחום העבודה הסוציאלית, השני עוסק בשיטות התערבות בעבודה סוציאלית, השלישי עוסק בתחומי ארגון, מינהל הדרכה ומחקר בתחום, והאחרון מתמקד באוכלוסיות יעד. בתוך שערים אלה הספר מציג 29 פרקים שנכתבו בידי מיטב העוסקים בתחום. אלה מייצרים יחדיו תמונה רחבה, מקיפה ורלוונטית לעובדים סוציאליים, לחוקרים, לתלמידים ולכל אשר להם עניין בתחומי המדיניות החברתית.

נשים מהגרות בישראל

פנינה מורג-טלמון ויעל עצמון (עורכות)

ירושלים: הוצאת מוסד ביאליק, 2013. 314 עמודים

תופעת ההגירה היא תופעה מורכבת, המשרטטת במידה רבה את קווי המתאר של החברה בישראל. לטענת העורכות אין די מחקר על נשים מהגרות כאוכלוסייה ייחודית בתוך ההקשר הרחב של הגירה. אסופה זו מקורה בסדנה בנושא הגירת נשים, שנערכה במוסד ון ליר בשיתוף המכון ליהדות זמננו באוניברסיטה העברית. הדיון בהגירת נשים שהחל בסדנה שעליה מבוסס הספר בא לידי ביטוי גם בראייה המולטי-דיספלינרית בספר, כאשר חוקרים וחוקרות מתחומי הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה, הדמוגרפיה ותחומים אחרים

מציעים את מבטם על הנושא. ב-13 מאמרים המוצגים באופן כרונולוגי פורסים הכותבים היבטים שונים של הגירת נשים לישראל, ובהם דפוסי עבודה של נשים מהגרות בשוק העבודה, התארגנויות פיננסיות של נשים יוצאות אתיופיה וסחר בנשים.

The Politics of the New Welfare State

Giuliano Bonoli & David Natali (Eds.)

Oxford: Oxford University Press. 2012. 316 pages

בספר מציגים החוקרים את דמותה של מדינת הרווחה החדשה, כפי שהתהוותה נוכח השינויים אשר התחוללו בה מאז שנות ה-90 של המאה ה-20. הכותבים מצביעים, בין השאר, על סוגים שונים של צעדי מדיניות כמו מדיניות לשילוב אנשים בשוק העבודה, השלמת הכנסה לעניים העובדים, גמישות בשוק העבודה, דגש על אספקת שירותים לזקנים וכיווני מדיניות שמטרתם פיתוח והשקעה בהון אנושי. הספר נחלק לארבעה חלקים: החלק הראשון מציג שלוש פרשנויות שונות למיצובה של מדינת הרווחה בשנות ה-2000; החלק השני עוסק בהנחות תיאורטיות שעשויות להסביר, לטענת העורכים, לפחות חלק מהשינויים המתחוללים במדינת הרווחה; החלק השלישי עוסק בדוגמאות אמפיריות בתחומי מדיניות נבחרים, למשל מאמרו של נאומן (Naumann) המציג מחד גיסא את הדמיון בין מדיניות טיפול בילדים בגרמניה ובשוודיה ומאידך גיסא את פער השנים. כך שני עשורים מפרידים בין יישום מדיניות זו במדינות השונות. החלק הרביעי מסכם את מגמות השינויים במדינת הרווחה האירופית. עם הכותבים השונים בספר נמנים חוקרים מובילים בחקר מדינת הרווחה המציגים, כ-13 פרקים שונים.

Towards Social Investment Welfare State? Ideas, Policies and Challenges

Nathalie Morel, Bruno Palier, & Joakim Palme (Eds.)

Bristol: Policy Press. 2012. 386 pages

בספר זה, בדומה לספר הקודם שהוזכר כאן במדור, מצביעים החוקרים על שינויים במדינת הרווחה בדגש על ההמשגה של "השקעה חברתית". הדגש לטענתם הוא במעבר מתפיסה של "מדינת רווחה מתקנת" (repairing) ל"מדינת רווחה מכינה" (preparing), כזו שתפיסת העולם שהיא מכוונת אליה היא הכנת האוכלוסייה להשתלבות בעולם

העבודה נוכח השינויים במבנה הכלכלות המאפיין את המאה ה-21. המחברים מצביעים על שלוש תקופות של התפתחות: הפרדיגמה הקיינסיאנית, הפרדיגמה הניו-ליברלית והפרספקטיבה של ההשקעה החברתית. זו האחרונה מייצגת לטענתם את התהליכים המאפיינים את התקופה הנוכחית. הספר נחלק לארבעה חלקים, המחזיקים 14 מאמרים, שבהם מתארים חוקרים שונים את עקרונות הפרדיגמה החדשה, ממפים את כיווני המדיניות שמאפיינים את תפיסת ההשקעה החברתית, מעריכים את תוצרי המדיניות מכיוונים אלה ודנים ביכולות להתמודד עם אתגרי העתיד של מדינת הרווחה. כך, למשל, מציגים החוקרים את החיבור בין מדיניות של השקעה חברתית לבין שינויים אקלימיים במדינות אירופה והשפעתם על סוגיות דוגמת עוני, אבטלה ושוויון בחברה.

Handbook of Innovation in Public Services

Stephen P. Osborne & Louise Brown (Eds.)

Cheltenham: Edward Elgar. 2013. 587 pages

המלה חדשנות נשמעת יותר ויותר בהקשר של המגזר הציבורי. מושג זה אשר עשוי לעתים להישמע מנוגד לדפוסי הפעילות של מגזר זה הוא אחד המושגים שמעניינים חוקרים ואנשי מקצוע שעיסוקם ארגוני מינהל ציבורי. הדיון בחדשנות, כמו גם, במגמות דומות יובא אל ארגוני המינהל הציבורי מזה העסקי. ואולם דיון זה מקבל ייחוד מסוים בהקשר של המינהל הציבורי. אחת השאלות המעניינות שעולות גם בספר זה היא מה ההבדל בין רפורמות במינהל הציבורי, כפי שהן באות לידי ביטוי באופן כללי במדינות שונות, בשלושת העשורים האחרונים, לבין מושג החדשנות כמושג נפרד. תהייה אחרת שמעלים העורכים, תהייה נורמטיבית באופייה, היא אם כל תהליך של חדשנות טומן בחובו בהכרח שיפור, ואם החדשנות היא לעולם חיובית. הספר מנסה לענות על שאלות אלה ואחרות בשישה פרקים הדנים בין היתר בנושאים האלה: נקודת מבט גלובלית על מגמות של חדשנות; בחינה של מורכבות החדשנות במגזר הפרטי והציבורי; הצגה של אתגרי החדשנות במגזר הציבורי; דיון במעורבותם של בעלי עניין בתהליכי החדשנות ועוד.